

**ÖSSZEHASONLÍTÓ
KUTATÁSOK
A SZAKMAI TANÁRKÉPZÉS
TERÜLETÉN**

tanulmánykötet

ÖSSZEHASONLÍTÓ KUTATÁSOK A SZAKMAI TANÁRKÉPZÉS TERÜLETÉN

tanulmánykötet

Sopron

2015.

SZÉCHENYI 2020

Szerkesztő:

Dr. Katona György
Nyugat-magyarországi Egyetem

Szerzők:

**Dr. Katona György, Dr. Katona László,
Kollarics Tímea, Dr. Patyi Gábor**

Kiadja:

**Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó
University of West Hungary Press**

Felelős kiadó:

Prof. Dr. Németh Róbert
tudományos és külügyi rektorhelyettes

ISBN 978-963-334-247-3

Nyomdai szerkesztés és kivitelezés:

FORENO Nonprofit Kft.
9400 Sopron, Fraknói u. 22.
Tel.: +36 99/511-880 Fax: +36 99/511-881
E-mail: info@foreno.hu

Felelős vezető:

Földes Tamás ügyvezető igazgató

**A kiadvány a TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0012 jelű,
Szakmai tanárképzés országos módszertani- és képzésfejlesztése
projekt támogatásával valósult meg.**

TARTALOM

Előszó.....	5
Tanárképzés, szakmai pedagógusképzés Ausztriában, különös tekintettel az agrár pedagógusképzésre.....	7
Bevezetés	7
Egyetemi szintű tanárképzés.....	8
Tanárképzés a pedagógiai főiskolán	9
Szakmai pedagógusképzés Ausztriában	10
Szakmai pedagógusképzés a pedagógiai főiskolán.....	11
Agrár pedagógusképzés Ausztriában.....	13
Bibliográfia	19
Dióhéjban a közgazdászstanár-képzésről Nagy-Britanniában.....	21
Bevezetés	21
Tanárképzés Nagy-Britanniában (dióhéjban)	21
Közgazdasági ismeretek az angol iskolában.....	25
A közgazdászstanár-képzés Nagy-Britanniában (dióhéjban).....	26
Összegzés.....	27
Bibliográfia	28
Intézményi e-learning motivációk	29
Bevezetés	29
A magyar felsőoktatási e-learning trendek, motivációk	31
Eltérő trendek, motivációk külföldi e-learning JÓGYAKORLATOKBAN.....	35
Következtetések	38
Bibliográfia	40

Tanárképzés, szakmai pedagógusképzés Ausztriában, különös tekintettel az agrár pedagógusképzésre

Patyi Gábor – Kollarics Tímea

Bevezetés

Ausztriában és hazánkban a középiskolai közismereti tanárképzésnek közös történeti gyökerei vannak (Grimm, 2000). Közvetlenül a szabadságharc leverését követően, 1849 őszén az egész Habsburg Birodalomra kiterjedően (beleértve Magyarországot is) átfogó oktatási reformokat vezettek be (Szögi, 1994). A korábbi hatosztályos gimnázium helyett meghonosították az érettségivel záruló nyolcosztályos gimnáziumot, és megreformálták az egyetemeket is. A filozófiai karok elvesztették korábbi, magasabb tanulmányokra előkészítő funkciójukat és a tudományok művelése, illetve a közismereti tanárképzés lett az alapvető feladatuk. Hazánkban 2005-ig középiskolai közismereti tanárokat kizárólag egyetemeken képezték, Ausztriában napjainkban is ott folyik a képzésük. Tudományegyetemeken képezik tehát a gimnáziumi szintnek megfelelő közoktatási intézményekben tanító tanárokat (Allgemein bildende höhere Schule Unterstufe/Oberstufe AHS) és a szakmai végzettséget is nyújtó középiskolák általános tantárgyait tanító tanárokat Berufsbildende mittlere/höhere Schule (BMS, BHS) (Nyikos, 2011).

Egyetemi szintű tanárképzés

Az egyetemi szintű tanárképzés Ausztriában osztatlan formában (Diplomstudium), 9 szemeszterre kiterjedően zajlik. Napjainkban nyolc tudományegyetem és hat művészeti jellegű egyetem folytat tanárképzést. Csak a testnevelő és művészeti tanári szakok esetében van felvételi vizsga, más szakokon felvételi nélkül jutnak be az egyetemre a hallgatók (Bessenyeiné 2013). A tanulmányok első négy szemesztere során a választott szakjaik szakterületi ismereteit tanulják, a további öt szemeszterben pedig szakdidaktikai, szakmódszertani ismereteket sajátítanak el. A tanulmányokat egy 12 hétre kiterjedő iskolai gyakorlat zárja le, azután megkapják az egyetemi oklevelet és a „Magister” fokozatot (Nyikos, 2011).

Ausztriában a középiskolai közismereti tanárok képzése már régóta „két-fázisú” rendszerben zajlik: az egyetemi tanulmányok lezárását követően még teljesíteniük kell az egy évre kiterjedő iskolai tanítási gyakorlatot (Unterrichtspraktikum) (Falus 2002). Tulajdonképp ez egy szakmai bevezető szakasz, hasonlóan a hazánkban éppen most a pedagógusi életpályamodell részeként bevezetett gyakornoki szakaszhoz.

A hazai általános iskolának megfelelő iskolatípusok (Volksschule a 6–10 éves tanulók, Hauptschule a 10–14 éves diákok számára) pedagógusait a Pedagógiai Főiskolákon képezik. Itt képezik továbbá a kisegítő iskolák (Sonderschule) és az egy éves tanulmányi idejű, főképp műszaki ismereteket oktató Műszaki Iskolák tanárait is (Politechnische Schule) (Nyikos 2011; Ormándi 2006). A pedagógiai Főiskolákon szerezhetnek pedagógusi végzettséget a szakképző és szakiskolák szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tárgyait tanító tanárok (szakoktatók) is.

Tanárképzés a pedagógiai főiskolán

A Pedagógiai Főiskolák (Pädagogische Hochschule) a korábbi Pedagógiai Akadémiák (Pädagogische Akademie) és a Pedagógiai Intézetek (Pädagogische Institut) egyesítésével keletkeztek. Korábban az alapképzés a Pedagógiai Akadémiák, a továbbképzés pedig a Pedagógiai Intézetek feladata volt, most a Pedagógiai Főiskolák töltik be mindkét feladatkört (Nyikos, 2011).

Általánosságban elmondható, hogy a Pedagógiai Főiskolákra a felvétel feltétele az érettségi, vagy szakmai érettségi vizsga (a szakmai tanári képzések speciális feltételeiről alább még szólunk), továbbá meg kell felelni a pályaalakmassági vizsga követelményeinek is. A különböző tanári szakokon a tanulmányi időrendesen hat félév, az összegyűjtendő kreditek száma 180, a tanulmányokat Bachelorarbeit-tal zárják le és „Bachelor of Education” titlust szereznek. A képzés hangsúlya a pedagógiai ismeretek átadására esik, meghatározó a képzés gyakorlatias jellege (Nyikos 2011, Bessenyeiné 2013). A Pedagógiai Főiskolán végzett hallgatók képzése „egyfázisú”, a főiskolai tanulmányok abszolválásával kész, végzett pedagógussá válnak, nem kell „gyakornokként” iskolai gyakorlatot teljesíteniük (Falus, 2002).

A felvétel feltételeként teljesítendő pályaalakmassági vizsga során nagy hangsúlyt fektetnek a jelöltek önértékelésére. A tanulmányok során nagy hangsúlyt kap (egy harmad) a gyakorlati ismeretek átadása (Schulpraktische Studien). Nagy hangsúlyt kap a pedagógiai ismeretek átadása is, mely ugyanolyan fajsúlyos, mint a tanulmányok szakterületi-szaktudományi része.

A két tanárképzési rendszer (egyetemen és Pedagógiai Főiskolákon) folyó mereven el van választva, átjárás nem lehetséges. A Pedagógiai Főiskolák által nyújtott három évfolyamos képzés jelenleg népszerű és sikeres, évről évre növekszik a felvételizők száma (Nyikos, 2011).

Szakmai pedagógusképzés Ausztriában

A középiskolai közismereti tanárképzéssel ellentétben a szakmai tanárképzés (pedagógusképzés) eltérő hagyományokra épít és jelentősen eltérő szervezeti keretek között zajlik Magyarországon és Ausztriában. Míg hazánkban a kezdetektől szervezetileg a mérnöktanár képzés a mérnökképzéshez, a közgazdász tanár képzés a közgazdász képzés intézményéhez kötődött, addig Ausztriában a szakmai végzettséget is nyújtó középiskolák szakmai tanárait és szakoktatóit (Berufsbildende mittlere/höhere Schule BMS, BHS), illetve a szakiskolák (Berufsschule) általános (közismereti) tanárait és a szakmai elméleti és gyakorlati tárgyak oktatóit a hazai általános iskolának megfelelő iskolatípusok tanáraival egy intézményben képezték és képezik (Nyikos, 2011). Ez alól bizonyos érelemben kivételt az agrár jellegű tárgyak szakmai tanárai és oktatói jelentenek (lásd erről tanulmányunk későbbi részét). Magyarországon a szakmai pedagógusok képzését a kezdetekben a műegyetemhez kötötték, hiszen Báró Eötvös József 1871-ben reáliskolai tanárképezdét létesített annak kebelében, és a kezdetektől egyetemi, de legalább főiskolai szinten folyt (Zelovich, 1922). Ausztriában ellenben a legutóbbi időkig (2007) a szakmai pedagógusképzés többnyire a műszaki vagy közgazdasági egyetemektől elkülönült, és még igazán felsőoktatási intézménynek sem számító Pedagógiai Akadémiákon (Pädagogische Akademie) és Pedagógiai Intézetekben folyt (Mathies, é.n.). A képzés előfeltétele volt, hogy a szakiskolai tanárjelölt előbb szakmában dolgozzon, majd tanárként szakiskolában tevékenykedjen, pedagógiai végzettség nélkül.

A három éves képzés két szakaszra tagolódott. A négy szemeszterre kiterjedő első szakaszban a tanárjelöltek a tanári munkájuk mellett esti tagozatos formában (berufsbegleitend) heti egy alkalommal a Pedagógiai Intézetek

szemináriumait, előadásait látogatták. Majd a képzés második szakaszában (5–6. szemeszter), mint teljes munkaidős hallgatók (nappali tagozatos, Vollzeitstudent) a Szakképzésedagógiai Akadémiák (Berufspädagogische Akademie) kurzusait, követelményeit abszolválták.

Szakmai pedagógusképzés a pedagógiai főiskolán

A Pedagógiai Főiskolák létesítését először egy 1999-ben elfogadott törvény (Akademien-Studiengesetz) írta elő. Kötelezte az államot arra, hogy nyolc éven belül a tankötelezettség ideje alatt tanító pedagógusok-tanárok számára (Pflichtschullehrer/in) létesítsen főiskolai jellegű képzőintézményt (Mathies, é.n.). 2006 márciusában fogadta el az ausztriai parlament a 2005-ös felsőoktatási törvényt (Hochschulgesetz 2005), melynek egyik legfontosabb eleme a korábban működő pedagógiai akadémiák és intézetek összevonása és a pedagógiai főiskolák létrehozása volt. Az új intézmények 2007. október elsejével kezdték meg működésüket. Akkor kilenc állami fenntartású és öt magán (egyházi fenntartású) pedagógiai főiskola létesült (Nyikos 2011, Mathies, é. n.).

A pedagógiai főiskolák létesítésével érvényre juthatott az Európai Unió tagállamaiban már régóta uralkodó tendencia, miszerint a pedagógusképzést felsőfokú szinten, egyetemeken-főiskolákon folytatják (Falus, 2002). Továbbá azzal, hogy a pedagógiai főiskolákon folyó tanárképzéseket Ba (Bachelor) szinten szervezték meg, beillesztették a pedagógusképzést a bolognai rendszerbe. A pedagógiai főiskolák kettős feladatot kaptak, egyszerre kellett szervezniük és alap- és továbbképzéseket, és folytatniuk szakmaspecifikus, gyakorlatorientált (berufsfeldbezogener) kutatásokat. Alapvető igényként szerepel a törvényben a főiskolákkal szemben, hogy oktató-kutató

munkájukat tudományos igénnyel, ugyanakkor a mindennapi iskolai valósággal szoros kapcsolatban végezzék (Mathies, é.n.). Mint fentebb említettük már, az általános iskolának megfelelő iskolafokok tanárait itt egy intézmény keretében képezik a szakmai pedagógusokkal.

A pedagógiai főiskolák szervezeti kötelékén belül a szakmai pedagógusok képzése a Szakképzéspedagógiai Centrumok (Berufspädagogische Zentren) hatásköre lett. A centrumok elődintézményeiként a korábbi Szakképzéspedagógiai Akadémiák (Berufspädagogische Akademie) tekinthetők. Négy Szakképzéspedagógiai Akadémia működött korábban Ausztriában, Bécs, Graz, Linz és Innsbruck tartományi székvárosokban. A négy székhely továbbra is megmaradt, bár nem mindenhol nyújtanak egyformán gazdag szakválasztékot (Mathies, é.n.).

A szakképzéspedagógia Ba képzést (Bachelor studium für berufsschulen) a főiskolák alapvetően részidős (berufsbegleitend) tanulmányi formában szervezik. A tanulmányokra csak olyan hallgató nyerhet felvételt, aki már gyakorló (álláshellyel rendelkező) tanár valamely szakiskolában és fel tud mutatni három éves szakmai gyakorlatot (Mathies, é.n.). A szakiskolákban az I. szakcsoport (általánosan képző és üzemgazdaságtani jellegű ismeretek) tárgyaira és a II. szakcsoport (szakelméleti tárgyak) oktatására jogosító képzésre az vehető fel, aki vagy egy megfelelő szakmai képzést is nyújtó középiskolában szerzett érettségit (BHS), vagy érettséggel és szakmával is rendelkezik. A szakiskolák III. szakcsoportjának (szakmaspecifikus gyakorlati oktatás) oktatására olyan hallgató készülhet, aki mestervizsgával, vagy annak megfelelő képességekkel rendelkezik. A szakmai végzettséget is nyújtó középiskolák (Berufsbildende mittlere/höhereSchule (BMS, BHS) szakmai tantárgyait tanító tanárrá, illetve gyakorlati oktatóvá válás feltételei

hasonlóak a szakiskolai tanárrá válás belépési feltételeihez (Hochschul-Zulassungsverordnung, 2007).

A szakmai pedagógusi képzés három évet vesz igénybe. Az első és az utolsó évben a hallgatók az iskolai munkájuk mellett részmunkaidőben végzik tanulmányaikat. A második tanévben viszont teljes munkaidős a képzés, heti 26–28 kontaktórával, ekkor a munkahelyén szabadságot adják a hallgatónak. A képzés előtt megszerzett szakmai tapasztalatokat kreditpontok adásával elismerik és befogadják. A képzés szerves részeként a tanárjelölteket a képzésük során a munkahelyén, tehát a szakiskolában képzett mentor segíti, támogatja (Mathies, é.n.).

Agrár pedagógusképzés Ausztriában

A bécsi Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik az egyetlen képző intézmény Ausztriában, ahol agrár és környezeti pedagógusképzés folyik.

Az intézmény és képzési struktúrájának bemutatása előtt szükségszerűnek tartjuk a mezőgazdasági pedagógusképzés történeti alakulásának rövid áttekintését, hiszen az agrár tanárképzés igen sajátos fejlődési utat járt be Ausztriában.

1867-ben 60 mezőgazdasági iskola létezett, 240 pedagógussal. Mivel a lakosság legnagyobb része mezőgazdasággal foglalkozott, ezek az iskolák kevésnek bizonyultak a megfelelő szakmai és gyakorlati képzéshez. 1865-től ún. továbbképző iskolák jöttek létre az általános iskolákhoz kapcsolódva, illetve azokkal együttműködve, ahova a vidéki fiatalok 18 éves korukig jártak. 1865-ben a Mödlingi Kerületi Mezőgazdasági Egyesület szervezésében kez-

dődött az első továbbképzés, majd ún. vándor, vagy migráns tanárokat is bevontak a képzésbe a nagyszámú mezőgazdasággal foglalkozó népesség miatt. Ezek a „vándorló tanárok” voltak a felelősek a továbbképző iskolákkal együttműködve a tanárképzésért is. A Mezőgazdasági Minisztérium 1867-es létrejötte után elkezdődött a mezőgazdasági képzést folytató iskolák osztályozása. Az alsó szintű mezőgazdasági iskolák az elemi iskolára építve képeztek mezőgazdasági munkásokat, földbérelőket. A magasabb szintű mezőgazdasági iskolák (landwirtschaftliche Mittelschulen) alreáliskolára vagy al-gimnáziumra épültek. Akik ezt az iskolát végezték el, gazdálkodók, bérlők, vagy kezelők lehettek, és taníthattak a továbbképző iskolákban is. Egy magasabb szintű mezőgazdasági iskolában vagy akadémián történő tanuláshoz főreáliskolai vagy főgimnáziumi végzettséget kellett szerezni. Az itt végzetek taníthattak alsó és magasabb szintű mezőgazdasági iskolákban, esetleg akadémiákon. A mezőgazdasági és erdészeti főiskolákon végzett szakemberek az akadémiák és a főiskolák tanárai lehettek, vagy minisztériumi állást kaphattak, illetve vezetői pozíciókba kerülhettek. 1875-ben az Agrár Főiskolán (Egyetemen) bevezették a tanári képesítő vizsgát, amelyet az ezt követő évektől a Földművelésügyi Minisztérium szabályozott (Reiter-Stelzl, 2014).

1909-ben alapították az első női mezőgazdasági iskolát. Az egy éves háztartási képzéshez egy kétéves szeminárium kapcsolódott, ahol háztartásvezetést oktató tanárnőket képeztek. Az első világháború után a háztartásvezetést oktató tanárnők képzése egy hároméves szakmai képzésből, valamint egy egy éves pedagógiai képzésből állt. A női tanárok képzése megelőzte a férfi tanárok képzését, akik az agrár főiskolán vagy egy magasabb mezőgazdasági középiskolában szakmát tanultak. 1955 után az összes mezőgazdasági középiskolában három évről négy évre emelkedett a képzés időtartama, 1963-

tól pedig ötévesre. 1995/96 óta ezek az iskolák az Állami Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Főiskolák (Reiter-Stelzl, 2014).

A „második köztársaság” idején az oktatás mellett előtérbe került a mezőgazdasági tanácsadás is, a felnőtt mezőgazdasággal foglalkozó lakosság számára tanácsadó szolgálatot hoztak létre. 1948-ban először került meghirdetésre egy állami mezőgazdasági tanító- és tanácsadó szeminárium. 1954-ben megnyitották a Szövetségi Szeminárium új helyszínét Bécsben, az Angermayergasse 1-ben. A Szövetségi Szemináriumot 1966-ban akadémiává nyilvánították, így létrejött az egységes agrár tanár- és tanácsadó képzés, 1968-ban megtörtént a tantervi szabályozás is. 1989-/90-ben négy szemeszterre nőtt a képzés időtartama, az Agrártudományi Egyetemem végzett diplomások egy félév alatt végezhetik el a képzést. A 2001/2002-es tanév óta a képzés hat szemeszter hosszú. 2007 októberében az Agrárpedagógiai Akadémiából megalakult az Agrár- és Környezetpedagógiai Főiskola (Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik) (Reiter-Stelzl, 2014). Az intézmény több szempontból is sajátos helyzetű. A 2005-ös osztrák felsőoktatási törvény előírásai szerint a pedagógiai főiskolák önállóan végzik a pedagógus képzéseket és továbbképzéseket, amelyek az Állami Oktatási, Művészeti és Kulturális Minisztérium irányítása alá tartoznak. A Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik esetében azonban egyszerre illetékes a fent említett minisztérium, valamint a Mezőgazdasági, Erdészeti, Környezet- és Vízgazdálkodási Minisztérium is (Haase & Wogowitsch, 2012).

A főiskola megtartotta a „duális” pedagógus- és tanácsadó képzést, amely szintén sajátos, kuriózumnak számít. Mint ahogy korábban említettük, ez az egyetlen intézmény Ausztriában, ahol agrár pedagógusképzés folyik, ebben szintén egyedülálló a főiskola. A 12 osztrák mezőgazdasági-erdészeti szak-

középiskola és a 96 szakiskola számára képeznek tanárokat, továbbá tanácsadókat az állami mezőgazdasági tanácsadó- és támogatási szolgálat számára, emellett egyéb tanácsadással, képzéssel, projektekkel foglalkozó szervezetek számára is.

A képzés minél magasabb színvonalának biztosítása érdekében együttműködnek a bécsi Agrártudományi Egyetemmel és négy pedagógiai főiskolával is. A hallgatók párhuzamosan is végezhetik tanulmányaikat a BOKU-n és az Agrár- és Környezetpedagógiai Főiskolán, ekkor az agrártudományi egyetemen megszerzett tantárgyaikat beszámítják, így rövidebb idő alatt válhatnak tanárrá és tanácsadóvá. A képzés tudományosan megalapozott, a szakmai és a pedagógiai ismeretekre is nagy hangsúlyt fektet, és kiemelten kezeli a személyes kulcskompetenciák fejlődését. Az oktatásban előtérbe helyezik a gyakorlatorientáltságot, és kiemelten szem előtt tartják a fenntarthatóságot. Küldetésnyilatkozatukban a Grüne Pädagogik (Zöld Pedagógia) alapelveit fogalmazzák meg, ez az egyedülálló pedagógiai koncepció az alapja a tanár- és tanácsadó képzésnek, valamint a mesterképzéseknek és a továbbképzéseknek is.

A klasszikus oktatási módszerek mellett új módszereket is alkalmaznak, mint például a nyitott tanulás, a mediáció és az esettanulmányok elemzése.

Az agrárpedagógiai alapképzés (bachelor of education = BEd) 180 kreditből áll, moduláris felépítésű. Kötelező modulokból, ezeken belül kötelező tantárgyakból és választható tárgyakból adódik össze a kreditek száma. A kötelező modulok (123 kredit):

- Humántudományok
- Felnőttképzés
- Didaktika
- Tanácsadási ismeretek

-
- Kiegészítő tanulmányok
 - Menedzsment

A választható modulok (57 kredit) keretében három szakirányon folytathatják a tanulmányaikat a hallgatók: agrártudományok, háztartás- és táplálkozástudományok, megújuló energiák és fenntarthatóság. Mindezekén túl egy közismereti tárgyat is kell választaniuk a hallgatóknak, amely megegyezik a mezőgazdasági és erdészeti iskolák közismereti tárgyaival: német, angol, matematika vagy testnevelés. A képzés keretén belül a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlatokon kívül három blokkban összesen nyolchetes szakmai gyakorlatot (gyakorlatokat) is kell teljesíteniük a hallgatóknak (mezőgazdasági és erdészeti oktatási intézményekben és tanácsadó szolgáltatóknál), valamint választható ezen felül négyhetes szociálpedagógiai gyakorlat is (Haase & Wogowitsch, 2012).

A Környezetpedagógia alapképzés hasonlóan épül fel, mint az agrárpedagógiai alapképzés, 180 kreditet kell teljesíteni a képzés végére, amelyből a 159 kötelező, és 12 a választható tárgyak kreditértékeiből adódik össze (a szakdolgozat 9 kredit). A környezetpedagógia képzés fő célja, hogy felkészítse a hallgatókat három foglalkozási területre: tanári pálya, tanácsadói tevékenység vagy projektmunkák (Haase & Wogowitsch, 2012).

Mind az agrárpedagógiai, mind a környezetpedagógiai alapképzéssel párhuzamosan lehetőségük van a hallgatóknak az Alsó-Ausztriai Pedagógiai Főiskolán (Pädagogische Hochschule Niederösterreich) az új típusú középiskolai tanárképzésre felkészítő bachelor képzésben részt venni („Lehramt für die neue Mittelschule”). Első szaktárgyként a német, az angol vagy a testnevelés, második tárgyként pedig a biológia vagy a környezettudomány választható.

Az Agrár- és Környezetpedagógiai Főiskola hirdet mesterképzéseket is. Ezek a képzések azért érdekesek, mert összehasonlítva a magyar tanárképzési rendszerrel, Ausztriában nincsen mesterszintű pedagógusképzés. Azok a diplomások, akik mesterképzésben szeretnék folytatni tanulmányaikat, az alábbi képzések közül választhatnak a bécsi intézményben:

- Oktatásmenedzsment a vidéki területeken (MA)
- „Green Care” mesterkurzus – pedagógiai, tanácsadói és terápiás intervenciók növényekkel és állatokkal (MSc)

Mindkét mesterképzés hat félév időtartamú és 120 kreditből épül fel: 90 kredit a kilenc modul teljesítéséből (a Green Care esetében egy gyakorlati modul és egy nemzetközi tanulmányút modul), és 30 kredit a diplomamunkából adódik össze.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a továbbképzésekre is. A továbbképzések főbb „súlypontjai”: tanácsadás és kompetencia-irányultság, menedzsment, táplálék és társadalom, klímavédelem és zöld pedagógia. A továbbképzéseket, témanapokat, rendezvényeket pedagógusoknak (minden intézménytípusban, most már óvodapedagógusoknak is), tanácsadóknak és minden egyéb érdeklődőnek szánják.

Térjünk vissza néhány gondolat erejéig a Zöld Pedagógia fogalmához, tartalmához. A Zöld Pedagógia konkretizálja a fenntartható képzést a konstruktivista didaktika alapelveinek megfelelően az agrár- és környezetpedagógiai képzési területeken. Modellezi a tanulásszervezést a konstruktív és megoldásorientált gazdasági, ökológiai és szociális kérdések esetében a mezőgazdaságban, az erőforrások megőrzésében, az életmód és a fogyasztás területén mind az oktatási, mind a tanácsadási gyakorlat számára. A Zöld Pedagógia

fejlődést, és ezáltal folyamatokat állít a tanulás középpontjába (Linder, Wagner, Wolf, 2013).

Összefoglalva az agrár pedagógusképzés ausztriai tapasztalatait, az osztrák mezőgazdasági tanárképzés egyedülálló sajátosságokkal rendelkezik, jelentősen elkülönül más szakmai tanárképzési területektől országon belül és nemzetközi összehasonlításban is.

Bibliográfia

- Bessenyeie, T. T. (2013): A pedagógusképzés és a pedagógusok helyzete Ausztriában. Letöltés ideje: 2015. 03. 05-én: http://www.oktatas.hu/koznevelas/projektek/tamop_315_pedkepzes_fejl/projekthirek/t315_bessenyeie_pedagoguskepzes_ausztria
- Falus, I. (2002): A pedagógusképzés modelljei az Európai Közösség országaiban. In: Bábosik, I. – Kárpáti, A. (szerk.) (2002): *A nevelés és oktatás nemzetközi perspektívái.* (87-106.) BIP, Budapest.
- Grimm, G. (2000): Universitäre Lehrerbildung in Österreich – Zur Genese des pädagogischen Begleitstudiums für Hörer an höheren Schulen von 1848 bis zum Gegenwart. *Tertium Comparationis Journal für Internationale Bildungsforschung* vol.6, No.2, 151–171. p. Letöltés ideje: 2015. 04. 10-én:
http://www.pedocs.de/volltexte/2011/2901/pdf/TC_2_2000_grimm_D_A.pdf
- Haase, T. & Wogowitsch, C. (2012). Die ersten fünf Jahre Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik. In: Kampel, G. (szerk.), *Festschrift – Fünf Jahre Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik.* (11-54). Wien: Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik.
- Linder, W., Wagner, H., Wolf, R. (2013). Genese der Grünen Pädagogik. In: Wogowitsch, C. (szerk.), *Grüne Pädagogik – Vom Theoriefundament bis zu professionsorientierten Lernarrangements.* (19-21). Wien: Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik.
- Mathies, Regine (é.n.): Die österreichischen Berufsschullehrer/innen-Ausbildung in europäischen Umbruch. Letöltés ideje: 2015. 03. 15-én:
https://static.uni-graz.at/fileadmin/sowi-institute/Wirtschaftspaedagogik/Festschrift_WP-Kongress_2009/wipwww-10mathies_berufsschullehrerinnen_ausbildung.pdf

- Nyikos, M. (2011): Tanárképzés, tanári pálya Ausztriában. In: Falus, I. (szerk.): *Tanári pályakalmasság – kompetenciák – sztenderdek. nemzetközi áttekintés.* (207-227.) Eszterházy Károly Főiskola, Eger.
- Reiter-Stelzl, J. (2014). Geschichte der agrarischen Ausbildung. Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik honlapja. Letöltve: 2015. 05. 10-én:
http://www.agrarumweltpaedagogik.ac.at/cms/upload/pdf/Geschichte_agrar_Ausbildung.pdf
- Szögi, L. (szerk.) (1994): *Hat évszázad magyar egyetemei és főiskolái.* Budapest: Magyar Felsőoktatás – Művelődési és Közoktatási Minisztérium.
- Verordnung der Bundesministerin für Unterricht, Kunst und Kultur über die Zulassungsvoraussetzungen an Pädagogischen Hochschulen (Hochschul-Zulassungsverordnung – HZV) In: *Bundesgesetzblatt für republik Österreich,* 2007. 05. 15.
- Zelovich, K. (1922): *A m. kir. József Műegyetem és a hazai technikai felsőoktatás története.* Budapest.